

**Зміст самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Теорія та практика перекладу і його редагування» (42 год., семестр I)**

Факультет соціальної та мовної комунікації

Курс V

Семестр I

Самостійна робота 1

Тема: Перекладацькі трансформації. Редагування перекладу на рівнях речення і тексту (Частина 1).

Мета: розвивати увагу до можливих і наявних трансформацій перекладу; удосконалити уміння і навички редагування перекладу.

Завдання:

1. Визначте, які трансформації було застосовано при перекладі наданих речень. Запропонуйте корективи щодо наданих прикладів перекладу (Завдання 1 / Assignment 1).
2. Проявіть уважність щодо помилок/недоліків оригіналу. Вкажіть на недоліки і запропонуйте корективи щодо тексту перекладу (Завдання 2 / Assignment 2).

Термін виконання: до практичного заняття 4 (КТ 2).

Очікуваний результат виконання самостійної роботи: розвиненість уваги до можливих і наявних трансформацій перекладу; удосконаленість умінь і навичок редагування перекладу.

Спосіб контролю: перевірка виконаних завдань на практичному занятті 4.

Рекомендації до виконання завдань: визначте різновиди і доречність трансформацій, які було застосовано при перекладі наданих речень; запропонуйте корективи щодо наданих прикладів перекладу; визначте, які корективи потрібні й можливі в оригіналі; уважно оцініть якість перекладу та запропонуйте доречні корективи; перевірте себе: надайте відповіді на питання для самоконтролю.

Питання для самоконтролю:

1. Яким чином трансформації перекладу можуть впливати на його якість?
2. Які корективи потрібні й можливі для удосконалення оригіналу?
3. Чи залежить якість перекладу від якості оригіналу?
4. Які основні показники якості перекладу?
5. Які корективи потрібні й можливі для удосконалення тексту перекладу?

Assignment 1. Decide what transformations were used in the following examples. What editing do the translation examples need?

1. If one had to miss a meal, what comfort is the knowledge that many others had to miss it too? – Якщо нічого їсти, хіба заспокоює усвідомлення того, що і хтось іще залишилися без обіду?

2. Even before the paralyzed man began to read Andrew felt himself dismissed. – Ще до того, як паралізований мужчина почав читати, Ендрю відчув, що йому пора іти.

3. “What wind blows you here? Not an ill wind, I hope?” – “Яким вітром вас занесло сюди? Сподіваюся, не поганим?”

4. My mother had left the chair in her agitation and gone behind it in the corner. – Схвильована матуся зіскочила зі свого крісла і побігла у куток.

5. My old dear bedroom was changed, and I was to lie a long way off. – Моєї милої старої спальні уже не було, і я повинен був спати у другому кінці будинку.

6. At seven o'clock a dull meal was served in a dull room. – О сьомій ранку до понурої кімнати внесли похмурі страви.

7. ...he would cheer up somehow, begin to laugh again, and draw skeletons all over his slate, before his eyes were dry. – ...він знову якимось підхоплювався, починав сміятися і малював на грифельній дошці скелетики, хоча у очах у нього ще стояли сльози.

8. Most of the Latin American governments have been unable to do much to this end. – Більшість латино-американських урядів могло зробити у цьому висновку дуже небагато.

9. There is something behind the throne greater than the King himself. – За троном ховалася особистість, могутніша за того короля.

10. The troops shall not be used except for emergency. – Трупни повинні використовуватися лише у крайньому випадку.

Assignment 2. First decide if the original needs editing. Then edit the translation:

Ukrainian	English
<p style="text-align: center;">РОЗРОБКА МЕТОДУ ВІБРАЦІЙНО-ЦЕНТРОБІЖНОГО ЗМІЦНЕННЯ ДЛЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗВІДМОВНОСТІ ДЕТАЛЕЙ МАШИН</p> <p>Встановлено пріоритетність критерія надійності при проектуванні деталей і машин. Проаналізовано причини відмов циліндрових втулок бурових pomp під час експлуатації та відзначено важливість впливу фінішних і викінчувально-зміцнювальних операцій технологічного процесу на показателі</p>	<p style="text-align: center;">VIBRATION-CENTRIFUGAL STRENGTHENING METHOD FOR TECHNOLOGICAL RELIABILITY OF MACHINES DETAILS</p> <p>Considering reliability as a prior criterion in projecting details and machines we have analyzed the reasons for failing cylinder sleeves of drilling pumps during operation and noted the impact of technological finishing and strengthening operations on reliability indices. We have studied</p>

надійності. Встановлено ефективність вібраційних технологій, що використовують на фінішних і викінчувально-зміцнювальних операціях виготовлення виробів, для покращення експлуатаційних характеристик деталей машин. Розроблено метод вібраційно-відцентрового зміцнення для забезпечення надійності деталей типа «втулка». Адаптовано вібромашину об'ємного оброблення для поверхневого вібраційно-відцентрового зміцнення. Запропоновано принципову схему установки для вібраційно-відцентрового зміцнення, описано її будову та принцип роботи. Проведено технологічне оснащення для вібраційно-відцентрового зміцнення циліндрових втулок бурових pomp. Опрацьовано та проаналізовано профілограми віброзміцнених поверхнь. На підставі аналізу результатів експериментальних досліджень встановлено зменшення висотних і крокових параметрів обробленої поверхні (R_a , R_z , R_p , R_{max} , S) у 1,5-5,8 разів, що свідчить про зрізання чи деформування вершин мікровиступів рельєфу поверхні у процесі віброзміцнення. На підставі акта про результати натурних випробувань встановлено, що після вібраційно-відцентрового зміцнення циліндрових втулок бурових pomp середнє напруження на відмову T_{cp} підвищилося в 1,79 рази порівняно з оригінальними шліфованими та термообробленими втулками, крім цього економічний ефект досягається при зміні матеріалу зі сталі 70 на сталь 20. Намічено шляхи подальших досліджень у напрямку оптимізації режимів оброблення та розробки практичних рекомендацій щодо використання вібраційно-відцентрових зміцнювачів з дебалансним приводом для покращення експлуатаційних характеристик деталей типа «втулка».

how finishing and strengthening vibration technologies improve operating characteristics of machine details. We have devised a method of vibration-centrifugal strengthening to provide reliability of the sleeves. A surround processing vibration machine is adapted for shell vibration-centrifugal strengthening. We have suggested a schematic diagram of equipment for vibration-centrifugal strengthening, described the structure and operation principles of the equipment. The suggested industrial equipment is meant for vibration-centrifugal strengthening of cylinder sleeves of drilling pumps. We have studied and analyzed profile charts of surfaces strengthened by vibration.

On the basis of research findings analysis, we have determined that height and stepping options of the processed surface (R_a , R_z , R_p , and R_{max} , S) have decreased 1.5-5.8 times, which proves cutting or deforming of protrusion tips on surface relief during vibration strengthening. An act on the results of field tests has shown that after vibration-centrifugal strengthening of cylinder sleeves of drilling pumps an average MTBF T_a has increased 1.79 times in comparison with original ground and heat treated sleeves. The economic effect is achieved through using steel type 70 instead of type 20. We have specified further researches on optimizing modes of processing and future studies for working out practical recommendations on using vibration-centrifugal alternators with debalance drive that will improve operating characteristics the sleeves.

*****

Самостійна робота 2

Тема: Перекладацькі трансформації. Редагування перекладу на рівнях речення і тексту (Частина 2).

Мета: розвивати увагу до можливих і наявних трансформацій перекладу; удосконалити уміння і навички редагування перекладу.

Завдання:

1. Визначте, які трансформації було застосовано при перекладі наданих речень. Запропонуйте корективи щодо наданих прикладів перекладу (Завдання 1 / Assignment 1).
2. Проявіть уважність щодо помилок/недоліків оригіналу. Вкажіть на недоліки і запропонуйте корективи щодо тексту перекладу (Завдання 2 / Assignment 2).

Термін виконання: до практичного заняття 8 (КТ 4).

Очікуваний результат виконання самостійної роботи: розвиненість уваги до можливих і наявних трансформацій перекладу; удосконаленість умінь і навичок редагування перекладу.

Спосіб контролю: перевірка виконаних завдань на практичному занятті 8.

Рекомендації до виконання завдань: визначте різновиди і доречність трансформацій, які було застосовано при перекладі наданих речень; запропонуйте корективи щодо наданих прикладів перекладу; визначте, які корективи потрібні й можливі в оригіналі; уважно оцініть якість перекладу та запропонуйте доречні корективи; перевірте себе: надайте відповіді на питання для самоконтролю.

Питання для самоконтролю:

1. Яким чином трансформації перекладу можуть впливати на його якість?
2. Які корективи потрібні й можливі для удосконалення оригіналу?
3. Чи залежить якість перекладу від якості оригіналу?
4. Які основні показники якості перекладу?
5. Які корективи потрібні й можливі для удосконалення тексту перекладу?

Assignment 1. Decide what transformations were used in the following examples. What editing do the translation examples need?

1. Authorised personnel only. – Лише для авторизованого персоналу.
2. Gripping his bag, Manson leaped from the train and walked quickly down the platform, searching eagerly for some sign of welcome. – Схопивши валізу, Менсон зіскочив з підніжки вагону і швидко пішов по перону, напружено виглядав чи ніхто його не стрічає.

3. Now she seemed disposed to linger at table, inclined to confidences—perhaps trying, in her bold way, to sum Manson up. – Вона, очевидно, схильна була ще посидіти за столом, податися у зізнання, а можливо, і розраховувала із властивою їй зухвалістю з’ясувати у Менсона все, що їй хотілося про нього знати.

4. Watch the doors, please. – Будь ласка, двері зачиняються.

5. The treaty was pronounced null and void. – Договір було оголошено анульованим.

6. The company provides appropriate facilities. – Компанія надає доречні пільги.

7. Peace-loving people cannot regard the Atlantic Pact light-heartedly. – Люди, які по-справжньому хочуть миру, не можуть ставитися до Атлантичного пакту як до оперетки.

8. His economic program turned into a vote-losing situation. – Його економічна програма спричинила ситуацію втрати голосів.

9. This was my third resignation from the *News Chronicle*, so my leave was rather a special one. – Я утретє залишав редакцію “Хроніки Новин”, тому мій вихід був навіть урочистим.

10. “And was David good to you, child? Were you comfortable together?”— “Скажи, дитино моя, чи був добрим до тебе Давид? У мирі ви жили з ним?”

Assignment 2. First decide if the original needs editing. Then edit the translation:

Ukrainian	English
<p>ПОБУДОВА МУЛЬТИБАЗОВИХ СХОВИЩ ДАНИХ НА ОСНОВІ СТРУКТУРОВАНОСТІ ДАНИХ І ЗАПИТІВ</p> <p>У даній роботі розглянуто процес побудови мульти-базових сховищ даних на основі властивостей даних, для яких воно будується, і запитів, що виконуються до цих даних. Подібна побудова сховищ даних не розглядалася, як підхід та практично не досліджувалася раніше, зокрема питання представлення даних різними моделями для оптимізації виконання запитів. Запропоноване в роботі рішення дозволяє виконувати проектування мульти-базових сховищ даних з урахуванням структурованості даних, яке дозволяє розмістити дані джерел у тих носіях, моделі даних яких оптимізують виконання запитів до них. Оптимізація спроектованого сховища даних виконується на основі зібраної</p>	<p>MULTIBASE DATA STORAGES BASED ON DATA AND QUERIES STRUCTUREDNESS</p> <p>The study focuses on building multi-base data storages based on the data properties and performed queries. Earlier, building data storages has neither been viewed as an approach nor researched. The same is true for different model presentation of the data, which optimizes query performance. The suggested solution allows to design multi-base data storages considering the data structuredness. The latter permits to post the reference data in storage media, the data models of which optimize performing queries on them. Designed data storages are optimized on the basis of the</p>

<p>статистики виконання запитів і полягає у розміщенні даних у сховищі, а також налаштування збереження даних в носіях за допомогою механізмів індексування, матеріалізованих подань, фрагментації та злиття . Проведено дослідження впливу фаз проектування та оптимізації на швидкодію сховища, а також параметрів модифікованого генетичного алгоритму, зокрема порогу адаптації процесу за генами.</p> <p>У результаті досліджень встановлено, що застосування пропонованого підходу дозволяє підвищити інтегральний показник швидкодії виконання запитів до сховища до 10 %. Час на побудову сховища може бути скорочено до 50%, що суттєво впливає на процес побудови сховищ даних в силу можливої великої кількості даних. Важливою перевагою даного підходу є гнучкість, в якості носіїв сховища та механізмів оптимізації можна взяти будь-які, що реалізують використані моделі.</p>	<p>statistics on performing queries and consists in storing data as well as setting the data in storage media with the help of indexing, materialized submission, fragmentation and joining. We have studied both the impact of design phases and optimization on storage performance and parameters of the modified genetic algorithm, particularly the threshold of gene adaptation.</p> <p>The research has proved that application of the suggested approach allows to increase the integral index of query performance by 10%. The storage building time can be reduced to 50%, which significantly impacts data storage building because of the possible huge amount of the data. An important advantage of the approach is flexibility, storage media and optimization mechanisms applying the suggested models can vary.</p>
--	--

*****

Самостійна робота 3

Тема: Перекладацькі трансформації. Редагування перекладу на рівнях речення і тексту (Частина 3).

Мета: розвивати увагу до можливих і наявних трансформацій перекладу; удосконалити уміння і навички редагування перекладу.

Завдання:

1. Визначте, які трансформації було застосовано при перекладі наданих речень. Запропонуйте корективи щодо наданих прикладів перекладу (Завдання 1 / Assignment 1).

2. Проявіть уважність щодо помилок/недоліків оригіналу. Вкажіть на недоліки і запропонуйте корективи щодо тексту перекладу (Завдання 2 / Assignment 2).

Термін виконання: до практичного заняття 12 (КТ 6).

Очікуваний результат виконання самостійної роботи: розвиненість уваги до можливих і наявних трансформацій перекладу; удосконаленість умінь і навичок редагування перекладу.

Спосіб контролю: перевірка виконаних завдань на практичному занятті 12.

Рекомендації до виконання завдань: визначте різновиди і доречність трансформацій, які було застосовано при перекладі наданих речень; запропонуйте корективи щодо наданих прикладів перекладу; визначте, які корективи потрібні й можливі в оригіналі; уважно оцініть якість перекладу та запропонуйте доречні корективи; перевірте себе: надайте відповіді на питання для самоконтролю.

Питання для самоконтролю:

1. Яким чином трансформації перекладу можуть впливати на його якість?
2. Які корективи потрібні й можливі для удосконалення оригіналу?
3. Чи залежить якість перекладу від якості оригіналу?
4. Які основні показники якості перекладу?
5. Які корективи потрібні й можливі для удосконалення тексту перекладу?

Assignment 1. Decide what transformations were used in the following examples. What editing do the translation examples need?

1. The regime has brought death, misery and insecurity to over a million homes. – Існуючий режим приніс зріст смертності, жебрацтво і невпевненість у завтрашньому дні у мільйони домівок.

2. Dinny waited in a corridor which smelled of disinfectant. – Дінні ждала у коридорі, воняючому карболкою.

3. He never came home without bringing something for the kids. – Приходячи додому, він завжди приносив що-небудь дітям.

4. There is no mention in the Home Office list of any such industrial disease. – В списку міністерства домогосподарств і згадки немає про таке професійне захворювання.

5. He told me I should always obey my father. – Він порадив мені, що я завжди повинен слухатися мого батька.

6. You could tell he was very ashamed of his parents and all, because they said “he don’t” and “she don’t” and stuff like that. – Було видно, що він соромиться своїх батьків і так далі, оскільки вони казали “ходю” і “сидю”, і інші такі речі.

7. “It’s sweet for you to see my patients go wrong and yours recover”, the second doctor said bitterly. – “Вам приємно бачити, що стан моїх хворих погіршується, а ваших – іде на поправку”, – відрубав другий лікар.

8. He was not unfriendly to a particular type of prisoner. – З одним з в’язнів він поводився навіть люб’язно.

9. He said in a tired voice: “I hope you’ll stay”. – Він мовив змороно: “Сподіваюся, ви не залишите мене.”

10. I don’t blame them. – Я не виню їх.

Assignment 2. First decide if the original needs editing. Then edit the translation:

Ukrainian	English
<p>Отак міркуючи, поплакав я трохи, згадавши страшний суд, подививсь на ластовенят і, згорнувшись у бубличок, жалібно зітхнув. Який маленький лежу я в дідовому човні і стільки вже знаю неприємних і прикрих речей. Як неприємно, коли баба клене або коли довго йде дощ і не вщухає. Неприємно, коли п'явка впивається в жижку, чи коли гавкають на тебе чужі пси, або гуска сичить коло ніг і червоною дзюбкою скубе за штани. А як неприємно в одній руці нести велике відро води чи полоть і пасинкувати тютюн. Неприємно, як батько приходять додому п'яний і б'ється з дідом, з матір'ю або б'є посуд. Неприємно ходять босому по стерні або сміятись у церкві, коли зробиться смішно. І їхати на возі з сіном неприємно, коли віз ось-ось перекинеться в річку. Неприємно дивитись на великий вогонь, а от на малий – приємно. І приємно обніматися лоша. Або прокинутись удосвіта і побачити в хаті теля, що найшлося вночі. Приємно бродити по теплих калюжах після грому й дощу, чи ловити щучок руками, скаламутивши воду, або дивитись, як тягнуть волока. Приємно знайти в траві пташине кубло. Приємно їсти паску і крашанки. Приємно, коли весною вода заливає хату й сіни і всі бродять, приємно спати в човні, в житі, в просі, в ячмені, у всякому насінні на печі. І запах всякого насіння приємний. Приємно тягати копиці до стогу й ходити навколо стогів по насінні. Приємно, коли яблуко, про яке думали, що кисле, виявляється</p>	<p>Trembling, tucked into myself like a small bird, I imagined Judgment Day, the icons on the wall. I cried a little. How helpless I was lying in Grandfather's boat and how schooled of unpleasant and bad things. How unpleasant it is when Grandmother curses at me or when long rain pelts down and doesn't want to stop. How unpleasant when a leech clings to your leg, or when strange dogs bark at you, or a goose hisses around your feet, nips at your pants with a red beak. And how unpleasant to carry with one hand a large bucket of water or to weed or tear off side-shoots of tobacco. How unpleasant when Father comes home drunk and fights with Grandfather, then with Mother, then throws plates. How unpleasant to walk barefoot over wheat stubs or to giggle in church when something strikes you as funny. Riding in a hay-filled wagon about to tip over is unpleasant. It's unpleasant to look at a large fire, but pleasant to look at its embers. How pleasant it is to hug a foal. Or at daybreak to see your calf wandering in all by itself, to know it found its way home in the dark. How pleasant it is to wade in warm puddles after thunder or to catch a small pike with your bare hands, stir muddy water, or to watch someone slowly pull in a large net. How pleasant it is to find a bird's nest in the grass, to eat Easter buns and eggs. How pleasant when spring waters flood the house and everyone wanders all over, how pleasant to fall asleep in Grandfather's boat, like a mouse in grain, after harvest—rye, millet, and barley drying on the stove. And, of course, the smell of drying grain is pleasant. It's pleasant to haul small heaps into large heaps, to walk around them, grain spilled everywhere. It's pleasant when an apple thought sour turns out to be sweet. It's pleasant when</p>

солодким. Приємно, коли позіхає дід і коли дзвонять до вечерні літом. І ще приємно, і дуже любив я, коли дід розмовляв з конем і лошам, як з людьми. Любив я, коли хтось на дорозі вночі, проходячи повз нас, казав: “Здрастуйте”. І любив, коли дід одказував: “Дай бог здраствувати”. Любив, коли скидалась велика риба в озері чи в Десні на заході сонця. Любив, їдучи на возі з луку, дивитися, лежачи, на зоряне небо. Любив засинати на возі і любив, коли віз спинявся коло хати в дворі і мене переносили, сонного, в хату. Любив скрип коліс під важкими возами в жнива. Любив пташиний щебет у саду і в полі. Ластівок любив у клуні, деркачів – у лузі. Любив плескіт води весняної. І жаб’яче ніжно-журливе кумкання в болоті, як спадала вода весняна. Любив співи дівочі, колядки, щедрівки, веснянки, обжинки. Любив гупання яблук в саду у присмерку, коли падають вони несподівано в траву. Якась тайна, і сум, і вічна неухильність закону почувалися завжди в цьому падінні плода. І грім, хоч мати і лякалась його, любив я з дощем і вітром за його подарунки в саду.

(Із кіноповісті Олександра Довженка “Зачарована Десна”)

grandfather yawns, when bells ring out on a summer evening. It’s also pleasant—and this I loved most—when Grandfather talked with a horse or foal as if they were human. I loved when out of the darkness on the road a voice called out “Peace to you!” and Grandfather replied: “And may God grant you peace!” I loved when a big fish tossed in the lake or in the purple stillness of the Desna at sunset. I loved to lie in a wagon, returning home from the meadow, to look up at the star-filled sky. I loved to drift off to sleep—when the wagon pulled around to the house and I was carried, asleep, inside. I loved the sound of wheels screeching under wagons heavy with harvest in August. Birds chirping in the garden and in the field. I loved swallows in barns, corncrakes in meadows. I loved the splash of spring water. At twilight, the cry-croak of frogs during a rainfall in a bog. I loved the songs of girls—carols, songs of the New Year, the coming of spring, the harvest songs. I loved the thud of apples in the orchard at dusk when they fall unexpectedly into the grass. A certain mystery and sadness, the inevitability and law that out of what seemingly ends, come the pleasant things of this world. I loved thunder, although it scared Mother, the downpour and loud wind for the gifts they brought to the orchard.

(Translated by Dzvina Orlovsky)